Een posterpresentatie over opgedane inzichten

Motivatie, voorbereiding en ondersteuning van aanstaande en startende leerkrachten in Overvecht

LEERPRACHT OVERVECHT

Hoe kunnen aanstaande en startende leerkrachten worden gemotiveerd, voorbereid en ondersteund om onderwijs te verzorgen met aandacht voor de grootstedelijke context van Overvecht in Utrecht, rekening houdend met de kenmerken van de wijk en de behoeften en talenten van haar diverse leerlingen? Een posterpresentatie over opgedane en verzamelde inzichten.

Auters: Mees Kok MSc *(mees.kok@hu.nl)*, Kaoutar El Khattouti MSc *(kaoutar.elkhattouti@hu.nl)*, Sanne van Schijndel *(s.m.vanschijndel@uu.nl)*, Nina Smit Duijzentkunst MA *(nina.smitduijzentkunst@spoutrecht.nl)*, Dr. Tamar Tas *(tamar.tas@hu.nl)*, Drs. Ada van Dalen *(a.vandalen@hsmarnix.nl)*, Dr. Bjorn Wansink *(b.g.j.wansink@uu.nl)*

Introductie

Deze posterpresentatie belicht onderzoek dat gedaan en verzameld is in de context van Leerpracht. Lerarenopleidingen, leerkrachten, school(op)leiders en onderzoekers werken samen voor het opleiden van goede leraren op hoog-diverse scholen. Binnen Leerpracht is veel praktische kennis gecreëerd én gebundeld. Inzichten op basis van dit onderzoek bieden een scherp beeld van de uitdagingen en kansen voor lesgeven in de grootstedelijke Utrechtse wijk Overvecht.

Onderzoeksvraag

Hoe kunnen aanstaande en startende leerkrachten worden gemotiveerd, voorbereid en ondersteund om les te geven met aandacht voor de grootstedelijke context van Overvecht?

Methoden

Dit onderzoek is gebaseerd op een uitgebreide analyse van thema's gerelateerd aan het onderwijs in Overvecht. Deze thema's zijn geïdentificeerd door onderzoeken uitgevoerd in opdracht van Leerpracht Overvecht. Onderzoek is gedaan door leerkrachten zelf of door hen in onderzoek van anderen aan het woord te laten. Er zijn meerdere masterscripties van studenten van de Universiteit Utrecht gewijd aan het project. Daarnaast zijn leerlingen en schoolleiders geïnterviewd

> ***"Door een omgeving te creëren waar iedereen zich welkom en gewaardeerd voelt, leggen we de basis voor een positieve en inclusieve schoolcultuur. (...) Ik moedig collega's aan om actieve stappen te nemen om startende leerkrachten op te zoeken en te ondersteunen."***
>
> *- Nina Smit Duijzentkunst (Directeur de Lukasschool)*

Thema's

Omgaan met cultuurverschillen in de klas

- Belang voor de leerlingen van duidelijke communicatie in de klas met expliciete regels
- Belang van hoge verwachtingen van álle leerlingen in de klas. Hiervoor is bewustzijn over eigen oordelen belangrijk.
- Rekening houden met de verschillende culturen in de klas; cultuurresponsief lesgeven
- Bewustzijn als leerkracht dat ieder kind een eigen perspectief meekrijgt vanuit thuis, waarbij het kind niet hoeft te kiezen tussen school en thuis
- Bewustzijn als leerkracht er ook van dat niet iedereen Nederlands als moedertaal heeft en dat verschillende (meer)talige aanpakken kunnen werken in lesgeven.

Startende leerkrachten enthousiasmeren

- Betrekken van startende leerkrachten bij culturele activiteiten en ontwikkelingsprogramma's in samenwerking met de wijk/lokale gemeenschap om hen de rijkdom en diversiteit van de stedelijke omgeving te laten ervaren
- Delen van succesverhalen van leraren en leerlingen uit grootstedelijke scholen om de positieve impact van onderwijs in deze context te illustreren.
- Faciliteren van dialoog en reflectie over de uitdagingen en kansen van grootstedelijk onderwijs om een open en positieve schoolcultuur te bevorderen waarin elke leerling en leraar wordt gewaardeerd.

Zorgen voor meer ouderbetrokkenheid

- Luisteren naar wat ouders te zeggen hebben, erkennen van hun perspectief
- Uitspreken van alles dat er van ouders worden verwacht
- Klaarstaan om vragen van ouders te beantwoorden
- Informeren van ouders over het Nederlandse onderwijssysteem
- Rekening houden met verschillende interpretaties rondom ouderbetrokkenheid in verschillende culturen

Startende leerkrachten ondersteunen in bekwaamheid

- Leerkrachten de mogelijkheid geven om verder te ontwikkelen door middel van professionaliseringsaanbod op basis van hun eigen behoeften en interesses (in de grootstedelijke context).
- Creëren van een open schoolcultuur in het team
- Een ervaren leerkracht als coach voor iedere startende leerkracht
- Goede afstemming tussen lerarenopleiding en school

> ***"Elk kind is anders, de een heeft meer aandacht nodig, de ander meer complimenten. Een goede juffrouw of meester moet dat kunnen zien."***
>
> *- Ela (Leerling groep 7)*

Voorlopige resultaten

Omgaan met cultuurverschillen in de klas

In scholen met een hoge culturele diversiteit, is het belangrijk dat leerkrachten kennis hebben van en openstaan voor de verschillende culturen van hun leerlingen om effectief cultureel responsief onderwijs te bieden. Dit houdt in dat onderwijsmethoden en klassenregels moeten aansluiten bij de diverse achtergronden en ervaringen van de leerlingen, waarbij respect voor elkaars cultuur wordt bevorderd en een veilige, inclusieve leeromgeving wordt gecreëerd. Het is ook belangrijk dat leerkrachten zich bewust zijn van hun eigen vooroordelen en verwachtingen, en dat ze de taalontwikkeling ondersteunen in een klas waar meerdere talen aanwezig zijn.

Startende leerkrachten enthousiasmeren

Om startende leerkrachten te enthousiasmeren voor het lesgeven in stedelijke gebieden zoals Overvecht, is het belangrijk om de unieke kansen die deze setting biedt te benadrukken. Een positieve en open schoolcultuur, die diversiteit waardeert en ondersteuning biedt aan leraren, is van groot belang. Door in te zetten op professionele ontwikkeling met focus op culturele sensitiviteit en het aanpakken van vooroordelen, wordt een inclusieve leeromgeving gecreëerd. Deze strategie bevordert de motivatie en professionele groei van startende leerkrachten en draagt bij aan een sterke gemeenschapszin binnen de school.

Zorgen voor meer ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid is belangrijk voor de ontwikkeling van het kind en het schoolklimaat, maar veel scholen in Overvecht ervaren uitdagingen in het betrekken van ouders, mede door taalbarrières en een gevoel van niet erkend worden. Manieren om ouderbetrokkenheid te verhogen omvatten het verbeteren van de communicatie, het duidelijk maken van verwachtingen naar ouders toe, en het bieden van informatie over het Nederlandse onderwijssysteem. Het is belangrijk dat leerkrachten het belang van ouderbetrokkenheid erkennen en actief werken aan het versterken van dit aspect door ouders te betrekken bij schoolactiviteiten en open te staan voor hun inbreng.

Startende leerkrachten ondersteunen in bekwaamheid

Om startende leerkrachten te helpen zich bekwaam te voelen, is het belangrijk dat zij toegang hebben tot praktische hulpmiddelen en trainingen die aansluiten bij hun behoeften, zoals omgang met taalverschillen, culturele diversiteit, en ouderbetrokkenheid. Een open en ondersteunende werksfeer, waarin leerkrachten vrijuit ervaringen kunnen uitwisselen en van elkaar kunnen leren, draagt bij aan hun vertrouwen in hun eigen vaardigheden en de onderlinge relaties. Bovendien is specifieke begeleiding belangrijk, waarbij startende leerkrachten steun en feedback ontvangen van ervaren begeleiders of mentoren, wat leidt tot professionele groei en helpt de werkdruk te verlagen.

Professionaliseringsaanbod

Voelen
- Een gelijkwaardige basis
- Empathisch t.o.v. andere culturen
- Betekenis geven aan grootstedelijk onderwijs

Denken
- Kennis opdoen over eigen culturele kader
- Verschillen en ongelijkheid in het onderwijs
- Lokale dimensies van verschillen en ongelijkheid

Kunnen
- Omgaan met verschillen in cultuur en taal
- Actieve reflectie op het eigen culturele en professionele kader
- Vaardig in de eigen context

Doen
- Diversiteitssensitief lesgeven én jezelf kunnen zijn in een onvoorspelbare interculturele context.
- Informeel en teamgericht leren d.m.v. onderlinge beïnvloeding tussen onderwijsprofessionals en hun context
- Continue aanpassing aan de veranderende culturele contexten en dimensies van het grootstedelijk onderwijs.

Leerpracht is een samenwerking tussen

HOGESCHOOL UTRECHT · Universiteit Utrecht · marnix academie · Brede School Overvecht · Gemeente Utrecht

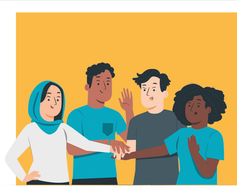

Ons project is in ontwikkeling, en jouw inzichten kunnen helpen om ons onderzoek te versterken.

Heb jij ideeën, feedback of suggesties? Wij horen het graag!

Stuur ons een mailtje via **Tamar.tas@hu.nl**